

DL 2083 00866 7771

BUDAPEST KÖRNYÉKI TÖRVÉNYSZÉK
Közigazgatási Kollegiuma

Alkotmánybíróság

(a t. Budapest Környéki Törvényszék útján.)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Kovács Vince

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése, illetve a 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot

- a) állapítsa meg elsődlegesen – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjában foglalt jogkörében eljárva, az Abtv. 27. §-a alapján – a Budapest Környéki Törvényszék 4.K.702.899/2020/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ban foglaltak szerint semmisítse meg.
- b) másodlagosan, állapítsa meg – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontjában foglalt jogkörében eljárva, az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a – hatályon kívül helyezett – bírósági eljárásban történő költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15/A § (1) bekezdésének, a 15/C. § (1) bekezdésének alkotmányellenességét, és annak alkalmazását zárja ki. Kérem továbbá a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017.(XII.27.) IM rendelet 4. § (1) bekezdésének, továbbá a 6. § (1) bekezdésének alkotmányellenessége megállapítása mellett, e jogszabályok megsemmisítését.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése:

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2014. október 20-án meghozott 4.K.27.229/2014/10. számú ítéletében 358.400 forint-, míg a Kúria – a hivatkozott ítélethez kapcsolódó – felülvizsgálati eljárásban, 2015. szeptember 30-án meghozott Kfv.III.35.173/2015/6. számú ítéletében 543.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte személyemet.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Pest Megyei Adó- és Vámigazgatósága 2019. október 11. napján kelt, és részemre 2019. október 28. napján közölt – 5309726199 iktatószámú, 5309726199 ügyszámú – fizetési felhívással felszólított összesen 901 400,- Ft. illeték megfizetésére. Önkéntes teljesítem hiányában az adóhatóság végrehajtási eljárást indított személyemmel szemben. Figyelemmel arra, hogy az adóhatóság az ítéletek meghozatalát, és azok közlését követően, hozzávetőleg négy, illetve öt éves időmúlást követően hívott fel az illeték összegének megfizetésére, ezért – az ezt követő végrehajtási eljárásban – kifogást terjesztettem elő elévülésre hivatkozással. Kifogásomat az adóhatóság 2234999830 számú végzéssel elutasította.

Utóbbi végzés ellen – elévülési kifogásom fenntartása mellett - jogorvoslati kérelmet terjesztettem elő. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítás, a 2020. augusztus 4. napján kelt 2507166365 számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta.

Az adóhatóság döntéseiben, az illetékről szóló 1990. évi XCIII. tv. (a továbbiakban: Itv.) 78. § (4) bekezdésére hivatkozva megállapította, hogy a bíróság által megküldött értesítés alapján kiadott fizetési felhívást átvettem, az illetékfizetési kötelezettség megfizetésének esedékessége a felhívás közlésétől számított 30. nap, így az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.) 19. § (1) bekezdése szerinti, tartozás végrehajtásához való jog elévülése nem következett be.

Érk.: 2022 -01- 27

Érk. módja: személyesen / postán / elektronikusán
gyűjtőlapokon / faxon / email-en

Ügyszám:

30 210 0

Ügyszám:

IV/ 00 5 2 0 - 0 / 2022

Érkezett:

2022 FEBR 21.

Példány:

Közelítőiroda:

301.20.

A másodfokú döntés ellen a Budapest Környéki Törvényszék előtt keresettel kértem a kifogásolt határozat megsemmisítését (a végrehajtási eljárásban foganatosított intézkedésekre kiterjedő hatállyal).

Kereseti kérelmemben előadott indokaim szerint az adóhatóság egy elévült illetéktartozás végrehajtása érdekében foganatosította végrehajtási cselekményeit, másodfokú eljárása formális volt, érdemi felülvizsgálatra nem került sor. Álláspontom szerint a végrehajtási eljárást – annak elévülésére tekintettel – meg kellett volna szüntetni. A vonatkozó Alaptörvényi szabályokra, az alkalmazott normák alapvető rendelkezéseire, illetve elévülés intézményének jogalkotói céljára, jogszabály, illetve alaptörvény-ellentétes azon adóhatósági gyakorlat, amely szerint az illetéktartozás megfizetésére a bírósági ítéletek meghozatalát követően négy, illetve öt éven túl hív csak fel, illetve a végrehajtási cselekmények az elévülésre vonatkozó időmúlást meghaladóan kerülnek foganatosításra. Hivatkoztam a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére, mely szerint ezzel nem egyeztethető össze – illetve a törvényesség elvével, a jóhiszemű eljárás követelményével, a tisztességes eljáráshoz való joggal is ellentétes – ha az illetékkötelezettség teljesítésére felhívás az elévülési időt meghaladóan, vagy azzal közel azonos időpontban történik, a végrehajtás elévülése tekintetében a jelentős időmúlás figyelmen kívül marad. Az alapjogi, az adójogi alapvető rendelkezésekkel és a nemzetközi jogi normákkal is szemben áll az a jogi megközelítés, illetve gyakorlat, amely az elévülés szabályai alkalmazása során kizárólag az esedékesség napját veszi figyelembe, tekintet nélkül arra, hogy annak meghatározása az alapvető rendelkezésekkel, illetve az Alaptörvény szabályaival ellentétesen került meghatározásra.

A t. Budapest Környéki Törvényszék - 4.K.702.899/2020/8. számú ítéletével – keresetemet elutasította. A végrehajtási eljárás, teljesítemre tekintettel lezárásra került.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése.

A jogorvoslati lehetőségeimet – a fentiek szerinti kifogás, a fellebbezés, illetve a kereseti kérelem előterjesztésével – kimerítettem. Jelen ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, illetve perújítást sem kezdeményeztem. Az indítványomban foglaltakat igazoló döntéseket, továbbá a jogorvoslati, illetve kereseti kérelmet, valamint a bíróság ítéletét csatolom.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje.

A sérelmezett bírói döntést 2021. november 25. napján vettem át, elektronikus kézbesítési tárhelyemre, illetve címemre történő kézbesítését követően, annak letöltésével. A közlés napjára tekintettel az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó határidő betartásra kerül.

d) Az ügytörténetben előadottak szerint az eljárásokban személyem, mint ügyfélként (adózóként), illetve felperesként szerepelt, a közigazgatási döntések, illetve a bíróság ítélete a részemre korábban megállapított közteherfizetési kötelezettség végrehajtását, erre tekintettel vagyoni viszonyaimat, és személyemet közvetlenül érintette.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

Megítélésem szerint az eljáró bíróság (illetve az adóhatóság) az elévülés kérdésében kizárólag az elévülésre-, illetve az illetékfizetési kötelezettség esedékességére vonatkozó konkrét-, és közvetlen jogszabályokat vette figyelembe. Eljárása során az elévülésre irányadó jogszabályok alapvető-, és alapvető rendelkezéseit, továbbá a jelen panaszomban, és a jogorvoslati kérelmekben hivatkozott alapjogi normákat mellőzte, amellyel döntésével személyem Alaptörvényben biztosított jogát sértette meg. Az elévülés kérdése ugyanis vagyoni viszonyaimra vonatkozó befolyással bírt – a kérdéses illetéket meg kellett fizetnem – így a döntés a tulajdonhoz való jog, ezáltal, illetve ennek hiányában is az emberi méltósághoz való jog megsértésével járt, amely döntését érdemben befolyásolta.

Az Alaptörvény II. cikkére hivatkozással az emberi méltósághoz való joggal összefüggésben hivatkozom a 1747/B/2010. AB határozatban foglalt megállapításokra. Az egyes alapjogokat kifejezetten az emberi méltósággal, mint „anyajoggal” összefüggésben, azzal együtt, arra tekintettel kell értelmezni. Állami beavatkozást megvalósító törvénynek egyensúlyt kell teremtenie a személyek jogmentes magánszféráját védő alapvető jogok és a törvényben megcélzott társadalmi, politikai, gazdasági érdekek között. Ezek egyoldalú, kizárólagos és differenciálatlan érvényesülésekor alapos okkal lehet hivatkozni az alapvető jogok, végső soron az emberi méltóság védelméhez való jog sérelmére.

Az Alaptörvény jelen indítvánnyal érintett alapjogai az emberi méltóságtól nem választhatóak el. A vitatott rendelkezések egyoldalúan, kizárólagosan, és differenciálatlanul érvényesülnek, így – a megjelölt alapjogokon keresztül – végső soron az emberi méltósághoz való jog megsértéséhez vezetnek.

A döntés, illetve az ezt megalapozó jogszabályok továbbá ahhoz vezetnek, hogy az elévülés a bíróság passzivitása esetén soha nem következik be, amely a jogbiztonság sérelmét jelenti. Bár a t. Alkotmánybíróság megszorító gyakorlatát figyelembe véve a jogbiztonság sérelme – a visszamenőleges hatály tilalma, illetve a felkészülési sérelme kivételével – általában nem alapozza meg a kérelem érdemi elbírálását.

A kifogásolt jogszabály, illetve az ennek alapján folytatott közigazgatási-, és bírósági eljárás ugyanakkor – indokaim részletes alábbi kifejtése szerint – olyan, mulasztásban megnyilvánuló, és a jogbiztonságot sértő helyzetet teremtettek, amelyek a vonatkozó nemzetközi jogszabályok érvényesülését gátolják, illetve a jogbiztonság, így a jogállamiság nagyfokú sérelmét jelentik.

Álláspontom szerint továbbá, az elévülés szabályainak – alábbiakban részletesen körülírt – vetülete a peres eljárás során illetékfeljegyzési jogban részesülő állampolgárok gyakorlatilag mindegyikét érinti, de legalábbis érintheti.

Az érintettek jelentős száma, illetve az érintett szabályozás alapjogi vonatkozásai, így különösen a bíróság által alkalmazott jogszabályok alaptörvény-ellenessége az ügy elbírálását – véleményem szerint legalábbis – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéssé minősíti.

E ponton kívánok utalni továbbá, az Abtv. 46. § (1) bekezdés – álláspontom szerint történő – alkalmazhatóságára is.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése.

Álláspontom szerint a megsemmisíteni kért ítéletével a t. bíróság megsértette az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, a B) cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, illetve ezeken keresztül, valamint ettől függetlenül is az Alaptörvény II. cikkét.

Megítélésem szerint továbbá, a megsemmisíteni, illetve kizárni kért jogszabályok sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, a B) cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, illetve ezeken keresztül, s ettől függetlenül is az Alaptörvény II. cikkét.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés, illetve a megsemmisíteni-, valamint kizárni kért jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének igazolása.

A bíróság által figyelembe vett jogszabályok az elévülés kérdését – a következők szerint – érdemben rendezik: Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII törvény (a továbbiakban: Avt.) 19. § (1) bekezdése szerint a tartozás (jelen ügyben: illetéktartozás) az esedékesség naptári évének utolsó napjától számított 4 év elteltével évül el.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII törvény (a továbbiakban: Itv.) 78. § (4) bekezdése: A bírósági értesítés alapján kibocsátott fizetési felhívásban megjelölt illeték a felhívás közlésétől számított 30. napon válik esedékessé.

A bírósági eljárásban történő költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (a továbbiakban: IMr.) 15. § (3) bekezdése alapján: *A bíróság a határozatában a megtérítendő illetéket és az állam által előlegezett költséget összességében megjelöli, és felhívja az adóst, hogy az illetéket az állam javára a lakóhelye szerinti adó- és vámigazgatóság felhívásában megjelölt módon és számlára, az állam által előlegezett költséget pedig a törvényszék költségvetési elszámolási számlájára a bírósági gazdasági hivatal felhívásában megjelölt módon fizesse be.*

Az IMr. 15/A. § (1) bekezdése szerint: *ha az eljárás jogerősen befejeződött, vagy ha a bíróság a személyes költségmentességet (illetékfeljegyzési jogot) jogerősen megvonta, az első fokon eljáró bíróság kezelőirodájának vezetője a költségjegyzéket - bírói utasításra - lezárja; míg a 15/C. § szerint a kezelőiroda az adóst terhelő illeték és költség összegéről értesítést állít ki, amely tartalmazza a végrehajtáshoz szükséges adatokat, ideértve az adós belföldi vagyontárgyára vonatkozó adatokat is. Az illetékre vonatkozó értesítést a kezelőiroda az adós lakóhelye szerinti adó- és vámigazgatóságnak (...).*

Utóbbi jogszabályok összefoglalásával megállapítható, hogy az esedékesség a bíróság kezelőirodája által, az illeték összegére vonatkozóan, az adóhatóság részére megküldött értesítésen alapul. Az adóhatóság ez utóbbi értesítése alapján állítja ki fizetési felhívását, amely az esedékességet (is) megjeleníti.

A szabályozás alaptörvény-ellenessége – álláspontom szerint – abban nyilvánul meg, hogy a fenti-, jelen kifogással érintett normák nem szabnak határidőt a bíróság értesítésének határidejére vonatkozóan. Az értesítés kiállítása ennek megfelelően olyan mértékű késedelemmel is kiállítható, amely időmúlás az elévülésre egyébként alkalmazandó időtartamot eléri, vagy azt meghaladja.

Ahogy a t. Alkotmánybíróság, illetve a nemzetközi joggyakorlat is rámutat: *a jogbiztonság szempontjából is fontos követelmény, hogy ne maradjanak fenn sokáig rendezetlen jogviszonyok (ABH 2007, 1976, 1977–1978.), illetve az elévülés célja az, hogy összhangot teremtsen a sértett személy jogainak védelme és a jogbiztonság elve között (T-140/04. sz. ügy Adviesbureau Ehcon BV kontra az Európai Közösségek Bizottsága).*

A szabályozás hiányosságából következően a t. eljáró bíróság kezelőirodája által kiállított értesítés az adóhatóság részére 2019. július 19. napján érkezett meg (a másodfokú végzés szerint). Az adóhatóság, 2019. október 11. napján kelt értesítését, 2019. október 28. napján közölte. A végrehajtási eljárás pedig – az első végrehajtási intézkedéssel – 2020. januárjában indult, az illetéktartozást megállapító ítéletek jogerőre emelkedését követő, több, mint négy év elteltével.

A bíróság eljárása, illetve döntése e gyakorlatot jogszerűnek minősítette, s ezzel – az Alaptörvény 28. cikkében foglalt kötelezettsége megsértésével – foglalt állást az elévülés kérdésében.

Véleményem szerint a vonatkozó szabályozás, s a bíróság ennek megfelelő szoros értelmezése – amely az Alaptörvénnyel, és a vonatkozó jogszabályok alapvető rendelkezései közötti összhang megteremtésére kísérletet sem tesz – a jogbiztonság követelményével ellentétes. Az időmúlás, a bíróság, s erre tekintettel a végrehajtás nagyfokú késedelme, pontosabban az időmúlás figyelembevételének mellőzése személyem tulajdonhoz való jogát sérti, ezen keresztül – illetve közvetlenül is – emberi méltóságának megsértésével járt. Az adóvégrehajtási eljárás az állampolgárok legfontosabb, személyes jogaira vonatkozó – alapesetben jogszerű – beavatkozásával jár. Az a szabályozás, illetve értelmezés, amely az erre hivatott szervek sokéves passzivitását követő végrehajtási eljárásának teret enged, nem egyeztethető össze az emberi méltósággal, illetve a tulajdonhoz fűződő jog biztosításával.

A hatóság, és a bíróság azon eljárása, és értelmezése továbbá, amely az említett alapjogokra vonatkozó szabályokat figyelmen kívül hagyja, az Alaptörvényben-, és a vonatkozó jogszabályok alapvető rendelkezéseiben is rögzített tisztességes eljárás követelményét sértik.

A tisztességes eljáráshoz fűződő jogaim megsértését jelentette az eljárásban továbbá, hogy mind az eljáró közigazgatási szervek, mind pedig az eljáró bíróságok határozataikban kizárólag a döntéseik alapját képező jogszabályokat sorolták fel, illetve értelmezték. A jogorvoslati kérelmekben előadott alapelvi, és Alaptörvényi hivatkozásokra ugyanakkor érdemben egyáltalán nem reagáltak. Utóbbiak vonatkozásában rögzíthető, hogy a t. bíróság az Alaptörvényi, illetve az alapelvi rendelkezésekkel összefüggő kifogásaimra – annak sommás rögzítésén túl, hogy azok megsértése véleménye szerint nem volt megállapítható – érdemben egyáltalán nem reagált. Ez utóbbi eljárása – amellyel a jogszabályokban, valamint az Alaptörvényben biztosított jogaim elbírálását kérelem ellenére mellőzte – a jogorvoslati jog sérelmét jelenti.

Az alkalmazásának kizárására vonatkozó indítvánnyal érintett jogszabályok hatályon kívül helyezésre kerültek. A jelenleg hatályos – és kérelmemmel megsemmisíteni kért – jogszabályok ugyanakkor a hatályon kívül helyezett jogszabályokkal érdemben azonos szabályozást biztosítanak jelenleg is, így kérem ezek megsemmisítését.

- c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról.

Adataim (nevem) nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

- d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek).

- A NAV Pest Megyei Adó- és Vámigazgatóság 5309726199 számú felhívása,
- fellebbezés
- A NAV Pest Megyei Adó- és Vámigazgatóság 2234999830 számú határozata
- kereseti kérelem
- Budapest Környéki Törvényszék
- A NAV Pest Megyei Adó- és Vámigazgatóság 7440185152/2021/NAV számú, végrehajtási eljárást megszüntető végzése

A fentiek alapján kérem a t. Alkotmánybíróság

Tisztefel